

אלול תשפ"ה // ניליון מספר 1

התקבצו גישמאק לשבת

פרשה בריבוע

- שופטים
- פרשה 5/01 בספר דברים
- 97 פסוקים
- הפטרה - אגלי אבלי
- ושמחה לא ליל

הו"ל - התקבצו, איחוד בני הישיבות התיכוניות • hftkabzo.shabbos@gmail.com

16 14 12 06 03

- יוצאים לשטח** - כשמאיר זלזניק מוציא לטיול
- התקבצו קירט** - אחים ואחיות, דפרפו ותיהנו
- הכר את הבוגר** - הגענו עד ברזיל
- הטשולגטיה** - את מי פוגשים שם היום?
- שיעור כללי** - היילג חיים ברוך צייט שטיטלן ראש ישיבת מערבא

ויברך דוד

הרב הראשי הגאון רבי דוד לאו שליט"א
נשיא בית הדין הגדול (בדימוס)
ונשיא 'התקבצו'

על השבון העתיד

פתחנו השבוע את חודש אלול, את ארבעים הימים הנקראים 'ימי הרחמים והסליחות'. התורה מתארת בפרשת עקב שמושה רבנו שהיה בשמיים כדי לקבל תורה מאת השם ממחרת חג השבועות ועד "ז' בתמוז. כשחזר ראה את העגל שעשו ישראל ושבר את הלוחות ושוב עלה אל השם לבקש מחילה, ולא נענה. ואז, בראש חודש אלול, הזמין אותו הקדוש ברוך הוא ברחמיו לעלות ולקבל שוב את התורה. אלו היו ארבעים ימי רחמים שנתיימו במתן תורה ובמחילה על העוון ביום הכיפורים.

כך גם נפסק להלכה שימים אלו הם ימי רצון, ועל כן מתחילים בהם מנהגי קרבה וריצוי כתקיעת שופר יש עדות שבהן פותחים גם בבקשת סליחות לאורך כל התקופה.

אחד מגדולי החסידות, רבי צבי אלימלך מדינוב, לומד את העניין בצורה שונה, וכך הוא כותב בספרו 'בני יששכר' (מאמרי חודש אלול, מאמר א, מהות החודש): "הנה כתבתי לך טעם הדימים האלה, שהם ימי רצון על שבהם היתה עליית משה לקבל לוחות אחרונות ונתרצה הקב"ה לישראל. והנה אומר לך דהימים האלה הם בסגולה לרצון העליון מעת בריאת העולם. דהנה (מסכת ר"ה ז') בתשרי נברא העולם (לדעת ר' אליעזר דסוגין כותיה), כמו שאומרים (מוסף לר"ה): 'זה היום תחילת מעשיך זיכרון ליום ראשון'.

"והנה בריאת העולם היה ברצון,

מילה של התקבצו

דבר הארגון

כי אין זה ח"ו כאומן שפועל פעולתו להשלים חסרונו, כי הוא ית"ש שלם בתכלית השלמות, רק שברא עולמו ברצון להיטיב לברואיו, וזה שכתבו המקובלים בלשונום בכמה מקומות. וכטעלה ברצונו ית"ש לברוא העולם, ואם כן שהתחלת הבריאה היתה בתשרי, אימתי היתה עליית הרצון? כביכול באלול. מאז והלאה הוקבע לדורות הימים האלה נזכרים ונעשים בכל שנה ושנה ימי רצון. על כן עליית משה להקבל לוחות אחרונות ברצון, שיתרצה הקב"ה לישראל, היה גם כן בימים ההם. עכ"ל.

כלומר, לדבריו עלה משה למרום לקבל תורה בימים אלו, מפני שהם ימי רצון מעת בריאת העולם לא מפני שמושה עלה הם ימי רצון אלא משום שהעולם נברא כי רצונו של הקדוש ברוך הוא להיטיב לברואיו, וכשנברא העולם ידע הבורא שלכשייווצר העולם ויהיה בו עם ישראל הם יחסאו לעיתים ויזדקקו למחילה ולכן קבע ימים מיוחדים שיהיו ימי רצון, ומי שישוב אליו בימים אלו יזכה למחילה מיוחדת.

מוסיף הבני יששכר ומאיר לנו נקודת עידוד מיוחדת וכותב: "הנה נשאר הכח הזה בימי רצון הללו באלול שאז היה הרצון הזה בשעת בריאת העולם, מאז והלאה הוקבע לדורות, אפילו ח"ו אין זכות ביד ישראל רק מקבלים על עצמם לעשות כשיושעו מצרתם ועניים ומרודם. הנה הש"י היודע ועד, אשר ישראל בטבעם המה לחלקו ית"ש ובחרים אותו לעבוד לבדו, רק תוקף הגלות והצרות והעוני והשעבוד מונע אותם. הנה מספיק גם כעת הסיגול מה שיסגלו אחר כך כמו בשעת בריאת העולם שהיה הדבר רק ברצונו ית"ש, היינו במחשבתו וידיעתו. וזהו שכתב הרמב"ם על הבעל תשובה (הלכות תשובה פ"ב ה"ב): 'ועיד עליו יודע תעלמותו' וכו'. וזהו שאנחנו אומרים בנוסח תפילתנו בימי הרצון הללו

(איכה ה, כא): 'השיבנו ה' אליך ונשובה' אחר כך זה, ויספיק כל זה הגם שלא עשינו עדיין תשובה כשורה, רק כשתעזור לנו ותשיבנו אליך אז נשובה אליך. וזהו 'חדש ימינו כקדם', ימי קדם היינו ימי בראשית, שלא סגלנו אז עדיין מצוות ומעשים טובים, וגם אפילו במציאות עדיין לא היינו, עם כל זה הספיק מחשבתנו לחידוש הזמן והעולם

על ידי מה שנעשה ונסגל אחר כך. אם כן גם עתה עשה עמנו למען שמך חידוש הזמן לטובה ולישועה עבור הקבלה מה שאנחנו מקבלין על עצמנו לשוב אליך בתשובה אחר הישועה. עכ"ל.

הנה נשאר הכח הזה בימי רצון הללו באלול

מדבריו אנו מקבלים עידוד גדול. כמו שקבע הקדוש ברוך הוא שימים אלו הם ימי רצון ורחמים - אף שאז עוד לא היה קיים עם ישראל וממילא לא יכולים היו לעסוק בתורתו ולקיים מצוותיו ואף על פי כן אלו ימים של רחמים על חשבון העתיד, שנעשה רצונו - כן ינהג איתנו אלוקים גם לדורי דורות ויתייחס אלינו ברחמים בימים אלו, על סמך שיפור מעשינו קבלותינו לשנה הבאה.

זכינו להתקבץ יחדיו בבתי המדרש אחרי בין הזמנים, להתחיל שנת לימודים. ייתן השם ונדע לנצל היטב את הקרדיט שנתן לנו הבורא ופוחת את ידו לסייע לנו לזכות בשנה ברוכה ופורייה.

ברוח זו נולד העלון 'התקבצו - נשמאק לשבת'. בכל גיליון תמצאו טורים מרתקים והווו ישיבתי אמיתי. זהו עלון שנכתב באהבה אליכם, והוא בא להוסיף טעם לשבת, להעשיר את עולמכם ולחשוף אתכם לשלל מיזמים ופרוייקטים שמתבשלים ב'התקבצו' בקצב גבוה. 'התקבצו' - הזמנה להתאסף, כל אחד ממקומו, סביב העלון שהכנו לכם; להוסיף לו משלכם, לדון בדברים, לקחת מילה או שתיים ויחד להמשיך ולבנות את הגיליונות הבאים. חכו להפתעות!

בברכה חמה לשבת מתוקה ומלאת נשמאק, ישראל זיכרמן - יו"ר 'התקבצו'

בני ישיבות יקרים, ברוך השם, בחודשים האחרונים פתחנו פרק חדש ומשמעותי - הקמת ארגון 'התקבצו', המאחד את בני הישיבות התיכוניות החרדיות. זהו חלום שהבשיל מתוך השטח, ברצון לתת מענה אמיתי לכל מה שמעניין אתכם. (ואנחנו כבר יודעים מהשטח מה מעניין אתכם. בהמשך לטיולים, לישיבות בין הזמנים ולתקציבים בעבור פעילויות - אנחנו ממשיכים להיות על זה...)

זכינו לנשיאותו של הרב הראשי הגר"ד לאו שליט"א ולתמיכתם של ראשי הישיבות התיכוניות החרדיות. הכול נעשה לפי הכרעתם, וכך מתקבלות פעילויות מתאימות לכם - הבחורים - ורלוונטיות לכל אחד מכם.

שיעור כללי

הרה"ג חיים ברוך צ'ייט שליט"א
ראש ישיבת מערבא

למות כמו ישר- או לחיות כך?

והיא שמחזיקה את העולם. לכן 'ספר הישר'
הוא שם ראוי לספר בראשית, העוסק בקיום
העולם.

בלעם, רשע שעמד להשמיד אומה שלמה
בקללת פיו, קלט באותו רגע את העיות
של עצמו. הוא לא ראה את עצמו צדיק
אבל הבין כמה רחוק הוא מקיום העולם
של האבות. ולכן קרא: "תמות נפשי מות
ישרים" - הלוואי אזכה למות כמו האנשים
שמקיימים את העולם.

ה'אור החיים' מוסיף הסבר אחר לדברי
בלעם, והוא נוגע לנו לקראת זמן אלול הבא
עלינו לטובה:

בלעם לא ביקש לחיות כישו, היה קשה לו
מדי. אבל הוא ביקש לפחות למות כמו ישר,
שברגעים האחרונים ישוב בתשובה.

וזו טעות כי מי שלא חי כך - גם לא מת כך.
מה עושים? מודעים למתנה שקיבלנו
- חודש אלול. רבנו יונה כותב שאחת
המתנות הגדולות ביותר שנתן לנו השם
היא האפשרות לשוב אליו.

חודש אלול הוא זמן להזדמנות אמיתית
להתחיל לחיות אחרת. לא לחכות
אלא להתחיל לחיות כמו ישרים כבר
עכשיו.

ההפתעה היא, כפי ביאורו של הנצי"ב
בפרשת האזינו, שמדובר בדור של צדיקים,
חסידים ועמלי תורה. רק מה? הם לא היו
ישרים בהנהגה שלהם.

מי שלא היה נראה להם 'בסדר' - מי שלא
הלך בדיוק בדרכם או הבין את עבודת
השם כמו שהם חשבו - נפסל מייד ונחשד
כצדוקי וכסופר. ומשם היה המדרון מהיר:
מחשדנות לשנאה ומשנאה לשפיכות
דמים, והמצב הידרדר עד שחרב הבית.

הנצי"ב כותב בחריפות: "הקדוש ברוך הוא
ישר הוא - ואינו סובל צדיקים כאלה!"
כן, אפשר להיות 'צדיק' - אבל עקום.

הוא קורא לכך 'עקמימות לשם שמיים',
והיא מסוכנת מאוד. היא שמחריבה את
העולם.

לעומתם, האבות הקדושים, אברהם, יצחק
ועקב היו לא רק צדיקים גדולים ואוהבי
השם אלא גם ישרים בהתנהגותם כלפי כל
אדם, אפילו כלפי גויים עובדי אלילים.

אברהם התפלל על אנשי סדום אף
שמעשיהם היו בודאי מתועבים בעיניו, אבל
הוא נלחם על עצם קיומם. כי זו הנהגת
ישרים,

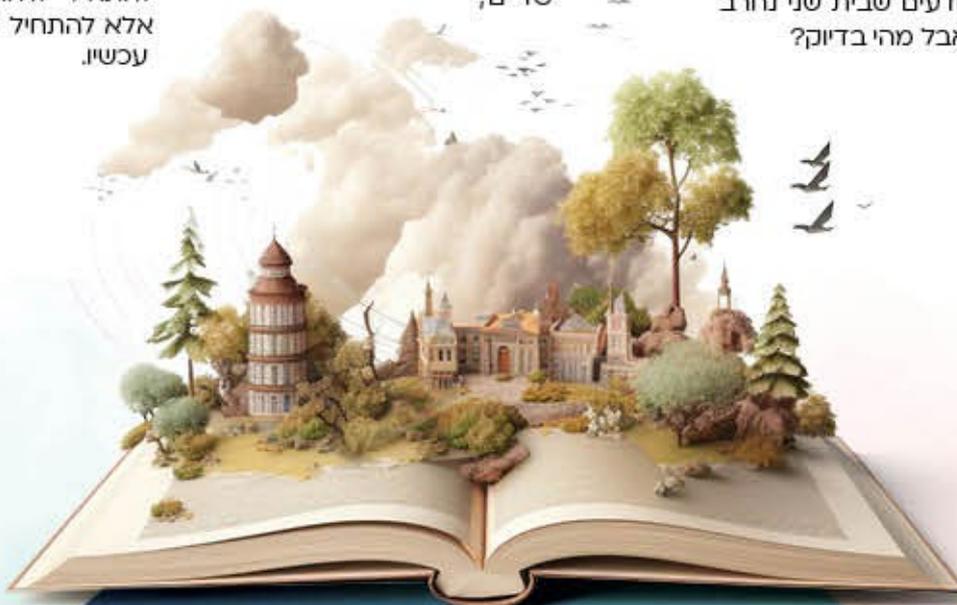
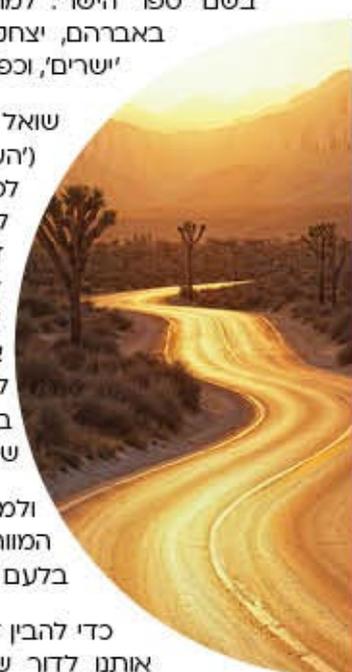
בלעם הרשע מבקש בקשה מוזרה מעט:
"תמות נפשי מות ישרים" (במדבר כג, י).

בגמרא במסכת עבודה זרה (דף כה)
מוסבר שהנביאים קראו לספר בראשית
בשם 'ספר הישר'. למה? כי הוא עוסק
באברהם, יצחק ועקב, שנקראו
'ישרים', וכפי שבלעם אמה.

שואל הנצי"ב מוולוז'ין
'העמק דבר', פתיחה
לספר בראשית):
למה נקראו האבות
דווקא 'ישרים'?
למה לא נקראו
'צדיקים', 'חסידים'
או תואר אחר?
למה כל ספר
בראשית נקרא על
שם 'ספר הישר'?

ולמה דווקא את
המוות שלהם ביקש
בלעם לעצמו?

כדי להבין זאת הנצי"ב לוקח
אותנו לדור שהיה בזמן חורבן
בית שני. כולנו יודעים שבית שני נחרב
בגלל שנאת חנם, אבל מהי בדיוק?

בלעם לא ביקש לחיות כישור,
היה קשה לו מדי.
אבל הוא ביקש לפחות למות כמו ישר,
שברגעים האחרונים ישוב בתשובה.
וזו טעות. כי מי שלא חי כך גם לא מת כך.

פירוש קדוש מנחת בנימין

הגדה ליל סדר מנחת בנימין

פסקי רבינו הגאון רבי עמרם פריד שליט"א
כתיבה ועריכה:
הרב יהודה קופרמן

למעיישה

להרחיב את הלמעיישה

הדין - שינוי מקום בסעודה

לדעת השו"ע, אדם שאכל לחם בתוך הבית יוצא מחוץ לבית אל הרחוב סיים את סעודתו. ואפילו אם רוצה להמשיך לאכול עליו לברך ברכת המזון, ליטול ידיים ולברך שוב המוציא.

לבני הרמ"א: בסעודת פת או מיני דגן, ברנע שאכלו כזית - אין עוד בעיה של שינוי מקום. הסיבה: משאכלו כזית, התחייבו בקביעות של ברכה אחרונה, וממילא גם הברכה הראשונה אינה פוקעת. לכן יכולים להמשיך ולאכול גם בעוברים למקום אחר. בפירות ושאר מאכלים שברכתם "בורא נפשות" - שייכים דיני שינוי מקום, אך רק בברכה ראשונה: יברכו שוב. "בורא פרי העץ" או "שהכל", אולם אינם צריכים לברך ברכה אחרונה אלא רק בגמר האכילה.

למעשה, גם בני עדות המזרח נוהגים כבני אשכנז, מתוך הכלל "ספק ברכות להקל".

מה נחשב שינוי מקום - מחוץ לבניין או מחוץ לחדר?

יוצא מחוץ לבניין נחשב תמיד שינוי מקום, ולא מועיל גם אם הייתה דעתו לזה מתחילה וגם אם רואה את החדר כשעומד מחוץ לבית.

יוצא מחדר לחדר באותו בניין - לכתחילה אין לצאת, אלא אם הייתה דעתו בתחילת הברכה לעבור מחדר לחדר, ואז לא נחשב המעבר כשינוי מקום. גם במקרה שהוא רואה את מקומו של החדר שאכל בו מהחדר שעבר אליו המעבר אינו נחשב שינוי מקום ומותר לכתחילה.

מה בנוגע לירידה מהאוטובוס, האם נחשבת כשינוי מקום? מצד אחד האוטובוס מקורה, ומצד שני הוא אינו בית.

הנסע באוטובוס דיו כהולכי דרכים.

הולכי דרכים שהולכים ממקום למקום, מכיוון שאין להם קביעות במקום מסוים הברכה אינה פוקעת כשיוצאים למקום אחר מכיוון שמראש היא לא הייתה שייכת למקום מסוים.

הנסע ברכב או באוטובוס דיו כהולך דרכים ולכן אינו חוזר ומברך שוב וגם בדברים שברכתם בורא נפשות. וכן מי שהולך ברחוב בשדרת חנויות מקורה ויוצא מדי פעם לכיפת השמיים אינו מברך שוב, כדיו הולך דרכים.

(שו"ע ומש"ב סימן קע"ח)

נדי השאיל לבנצי נגן MP3. בניצי התעסק בנגן בשיעור וראש הישיבה החרים את הנגן עד להודעה חדשה.

האם בניצי חייב לשלם על הנגן מדין שואל או שהוא יכול לומר לבנצי 'הרי שלך לפניך'?

שאלה:

הנגן המוחרם

חשובה

בעיקרון שואל חייב באונסין, אך כאן יכול לומר 'הרי שלך לפניך', כי החפץ קיים ואפשר לשכנע את ראש הישיבה להחזיר אותו. אולם במקרה שנדי התנה עם בניצי שאם החפץ לא חוזר במצב מיטבי עליו לשלם - על נדי השואל לשלם את מחיר החפץ שהוחרם.

(ראה ב"מ צד ובתוס' ב"מ נח ובח"מ סי' רצ"א)

ללמוד לבד

חשובה

אפרים הוא בחור חכם ושקדן. כשהוא לומד לבד הוא מספיק שני דפים נפ"ת בשעה וזוכר היטב, אך אם הוא לומד בחברותא עם בחור מתקשה מעט הוא מספיק רק דף אחד בשעה.

האם עליו להקריב מזמנו ומהספקיו כדי לקדם בחורים נוספים או שעליו לדאוג לעצמו, ללמוד ולדעת כמה שיותר?

שאלה:

אדם צריך לתת חלק מזמנו לאחרים, כמבואר בגמ' ניטין ס': בשיעור של לפחות עשירית מזמנו.

לדוגמה:

אם בחור לומד עשר שעות ביום ייתן שעה אחת לפחות מתוך שעות הלימוד שלו כדי לעזור וללמד אחרים.

מושי בחור ירא שמיים המתפלל בכוונה. לאחר כמה מקרים של ספק הוא שואל מה ראוי יותר, להתפלל בכוונה וכפי הרגלו במשך זמן ממושך אבל במקרה כזה הוא לא יספיק קדושה עם הציבור, או לקצר מעט כדי שיספיק לומר קדושה עם הציבור.

שאלה:

כשהתפילה ארוכה

חשובה

יתפלל בכוונה ויגמור תפילתו גם על חשבון קדושה, אך לא יעשה כן בקביעות.

איתא בגמ' ברכות נה. שהמאריך בתפילה מאריכים לו ימיו ושנותיו, ולכן אף שקדושה היא מהתורה ימשיך להתפלל בכוונה מפני שהוא כבר באמצע התפילה ואינו צריך להפסיק לקדושה. אומנם יש תנודל לא לעשות זאת בקביעות, כדי שלא יפסיד את הקדושה.

שאלה:

באוטובוס בדרך לישיבה אכלתי ארטיק, האוטובוס הנע ליעדו, והארטיק טרם נגמר.

ברצוני להמשיך לאכול את הארטיק לאחר שארד מהאוטובוס. האם אני צריך לברך שוב?

אין מברכים שוב, כדיו הולכי דרכים.

ארטיק באוטובוס

חשובה

התקבצו מבפנים

המצאה ושמה 'התקבצו'

והחשוב מכול - הרגשנו את האווירה.
"תאמין לי, גם אם היית אומר לי לשבת בבית ולעשות מה שאני רוצה לא הייתי מחליף את זה", אמר לי בחור אחד. "יש פה הווי מיוחד! יש חברים, יש חשק ללמוד ויש הרגשה שמישהו דואג לי".

זה בדיוק העניין.

אנחנו פה כדי לתת לכם את מה שאתם צריכים ורוצים באמת, גם בבין הזמנים וגם במשך השנה.

המשיכו לעקוב, זו רק ההתחלה.

אה, הבטחתי חשיפות ראשוניות: בין הזמנים הבא מחכה לכם עם יום שיא נדיר מסוגו מייד אחרי סוכות, עם אטרקציות ופעילויות אדירות.

כן, הפתעות מיוחדות נוספות יהיו בהמשך.

זה 'התקבצו'. זה שלכם. ובשביחכם.

היום גם בחורים משיבות תכונות יודעים שיש להם מקום ללמוד בבין הזמנים עם החברים שלהם ובסביבה שהם מכירים; גם הם זוכים לטיולים בהפקות ענק, נהנים מהטבות ועוד ועוד.

ראינו את זה קורה:

בבין הזמנים של ניסן זה היה מדהים: שש מאות בחורים ביום שיא בהפקת ענק!

ובבין הזמנים בחודש אב האחרון - ישיבת בין הזמנים המונה חמש מאות בחורים וכוללת חמישה ימי לימוד, חברות, ארוחת בוקר, הרצאות מרתקות, הגרלות על חליפות וחולצות וקבלת שובר מפנק אישי לכל משתתף ועוד.

בטור הזה אחשוף התרחשויות מאחורי הקלעים שקורות ושיקרו בארגון ולשאלות שעולות מהשטח ואתן חשיפות ראשוניות לפעילויות שהארגון מתכנן.

בכל האירועים והפעילויות שהתקיימו בארגון - ביום השיא בפסח, בישיבות בין הזמנים ובמפגשים בישיבות - עלתה שאלה אחת שוב ושוב: למה הקמתם את 'התקבצו'? מה המטרה? נכון, אנחנו מרוויחים מכך, אבל מהם הגורם והתכלית?

כל הבחורים מקבלים ממני תשובה זהה: "אני הייתי כמוך בדיוק, הייתי במקום שאתה נמצא בו". למדתי בישיבת 'נהורא', ואני זוכר את עצמי בתור בחור שרוצה להיות חלק, בחור שרוצה להצטרף לישיבת בין הזמנים, לצאת לטיולים בהפקות ענק, להרגיש שייך לארגון גדול שנותן ודואג. אבל אז לא היה.

היו ארגונים, היו פעילויות, אבל הם היו בעיקר לאחרים.

ולנו, שלמדנו בישיבות תכונות, לא היה כלום. פשוט לא.

וברוך השם היום זה השתנה; יש 'התקבצו'.

"יש פה הווי מיוחד!
יש חברים, יש חשק ללמוד
ויש הרגשה
שמישהו דואג לי".

מחנה ירושלים • תוכנית פסח • חגיגות סוכות • חגיגות חנוכה

חגיגות חנוכה • חגיגות סוכות • חגיגות פסח • חגיגות ירושלים

נשיא הארגון הרה"ר הגר"ד לאו שליט"א

אחד הזוכים המאושרים ב-1,000 ₪ לרכישה בבגיר, לאחר חמישה ימי לימוד בבין הזמנים

הטשולוניה

השטייגן בסניף ירושלים

פתח תקווה כך זה נראה
מזווית הלומד

פינוק בהפתעה
שובר אישי לכל משתתף

שיחתו של הרב יואב בן חיים

הרב צבי לאו בשיחה בסניף בני ברק

נחפסו משטייגענים בסניף בית שמש

ארוחת בומר בסניף בני ברק

כל מה שקורה בהתקבצו

והפעם
סיקור מרהיב משיבות
בין הזמנים
בסניפי התקבצו.
יש לכם תמונות
לטשולנטייה הבאה?
שלחו לנו שלא נפספס
hitkabzo.shabbos@gmail.com

ראש ישיבת גשמת החורה הרב שטיינברגר שליט"א בשיחה

10 דברים שלא ידעת על רש"י:

1 רש"י למד בישיבות במגנצא (מיינץ) ובבורמיזא (נורמס) שבגרמניה, והעמיק בלימוד התורה והתלמוד. לאחר לימודיו חזר לעיר הולדתו, טרואה, (טרויש) ושימש כרב, אך סירב לקבל שכר על תפקידו.

2 יש סברות שונות לגבי פרנסתו: חלק אומרים שהתפרנס מנידול ענבים, אחרים טוענים שהאקלים באזור לא היה מתאים לנפנים, ויש הסבורים שהוא התפרנס ממסחר, בעוד שהקדיש את מרבית זמנו ללימוד וכתבת פירושו.

3 לרש"י היו רק בנות, שלוש במספר חתניו הם רבנו מאיר בן שמואל מרוסברג, רבי יהודה בר נתן, רבנו אפרים.

4 רשב"ם, רבנו תם וריב"ם הם נכדיו של רש"י.

5 בכמה מקומות בפירושו מציין רש"י כי "לא ידעתי פירוש", עדות לענווה וליושר אינטלקטואלי שלו.

6 הגופן הידוע כ-"כתב רש"י" נוצר שנים רבות לאחר פטירתו, ולכן בפועל רש"י עצמו לא השתמש בו.

7 בתקופתו היו מחלוקות בין קהילות יהודיות, ורש"י השקיע מאמצים רבים להשכן שלום ולאחות את הקרעים.

8 הוא גם עסק בוויכוחים ופולמוסים מול אנשי דת נוצרים, כחלק מהמאבק בתעמולה שהובילה יהודים רבים להמיר את דתם לנצרות.

9 רש"י נפטר בכ"ט בתמוז ד'תתס"ה (13 ביולי 1105), בזמן שהקהילות היהודיות באירופה סבלו מרדיפות מסעי הצלב. ככל הנראה נקבר בעיר טרואה.

10 בשנת 1990 הקים האמן ריימונד מורטי אנדרטה לזכרו באזור

נעשה סדר

הידעת? הוא נראה אחרת

מה שאולי ידעת על רש"י:

רבנו שלמה יצחקי, הידוע בכינויו רש"י, הוא מפרש התורה המפורסם ביותר. הוא נולד בעיר טרויש שבצרפת בשנת 1040, ונפטר ביום ה' כ"ט תמוז שנת 1105. אמו של רש"י הייתה אחותו של ר' שמשון, מתלמידי רבינו גרשום מאור הגולה.

רש"י למד בישיבה של חכמי לותיק, שנוסדה על ידי ר' גרשום מאור הגולה, ועמד בראשה אחריו רב המובהק של רש"י, ר' יעקב בר יקה. לאחר פטירתו של ר' יעקב בשנת 1064, המשיך רש"י ללמוד אצל רבי יצחק בר יהודה ואצל ר' יצחק הלוי בורמיזא, וכן אצל חכמי לותר נוספים. כתיבתו ברורה וקלה להבנה, ושקולה, וסגולתה המיוחדת הנה להבהיר את מסתורי הנגרא לכל אחד בהתאם לשכלו.

בפירושו למקרא הבחין רש"י בין פשט לדרש. הוא אמנם מצטט דרש, אך בצורה מובחנת מהפשט כגון "רבותינו דרשו מה שדרשו..." לעומת "אין לך מקרא יוצא מידי פשוטו...". הבחנה זו מסייעת לבהירות הפירוש התמציתי והמקיף ביותר הקיים, שהוא פירוש חובה בלימוד ולא ניתן לדמין שום לימוד בלעדיו.

צדקנו? ידעת? לא ידעת? יש לך משהו להוסיף על רש"י? כאן כותבים לנו: hitkabzo.shabbos@gmail.com

פרשת שופטים

דברים כא, ו-ז: "וכל זקני העיר ההיא הקרובים אל החלל... וענו ואמרו ידינו לא שפכו את הדם הזה..."

וכאן, מול עגלה ערופה וחלל אלמוני, נשאלת א גרויסע קשיא:

היעלה על הדעת חשד בזקני העיר החשובים והצדיקים, היושבים בהרכב בית הדין של העיר, כי הם רצחו את החלל במו ידיהם?

האם יש יסוד לחשוד בהם ברצח עד שכדי להפריך זאת הם צריכים להתייצב ולהכריז קבל עם ועדה כי ידיהם לא שפכו את הדם הזה?

ועוד נרצה להבין:

איך מצוות הכנסת אורחים קשורה לעניין עגלה ערופה?

א גרויסע קשיא

הרב יוסף מולכו

יודעים את התשובה לקשיא?

שלחו אלינו: hitkabzo.shabbos@gmail.com

ואולי תזכו ברמקול JBL מעולה
דגם: JBL charge 5

שורשים

הרב גרינבוים שליט"א ראש ישיבת נהורא נתפס בעודו מנשק את ידו של נשיא הארגון. התקבצו תוהא אצל מי השורשים המזרחיים. נצפה גם הרב לאוור, חתנו של ראש ישיבת מערבא ור"מ בישיבה.

תפסתם בעדשה תמונה שווה? שתפו אותם
hitkabzo.shabbos@gmail.com
אולי התמונה שלכם תתפרסם בגיליון הבא!

נלכד בעדשה

סיפורה של ישיבה

ישיבת נהורא

נוסדה
תשנ"ה

מיקום
מבוא חורון

תלמידים
215

ראש הישיבה
הרב אברהם יצחק גרינבוים שליט"א

מה הסוד?
הרבנים בנהורא מאמינים שלכל בחור יש כוחות מיוחדים. לכן השיטה שלהם פשוטה: קשר אישי עם כל תלמיד, אווירה חמה ותומכת, ותנאים נוחים שמאפשרים להתרכז בלימוד בלי הפרעות.

לחייב את הבחורים בישיבה בחבישת כובעים ולבישת חליפות.
איפה הכול קורה?
בקמפוס מפואר ומרווח במבוא חורון, בתוך נוף ירוק ושקט. כאן הבחורים חיים אווירה מיוחדת: גם שקיעות בגמרא ועיון רציני, וגם מקום שנותן כוח וחשק לגדול בעבודת ה' ובחיים בכלל.

היסטוריה
הישיבה קמה במבשרת ציון אך עברה תלאות בראשית, נסגרה ונפתחה שוב בהוראתו של הגאון ר' שלמה זלמן אויערבאך זצוק"ל, וקבעה את מושבה במבוא חורון. תחילתה מצער במבני פח ואסבסטונים דולפים, בגרי השנים הראשונות מלאי סיפורים על התנאים שהיו. הוראתו של ר' שלמה זלמן הייתה לא

אחר הצהריים לימודי חול

הפסקת צהריים: כשעה וחצי מנוחה והתרעננות.
שיעורי תיכון: הבחורים לומדים מתמטיקה, אנגלית, היסטוריה ועוד מקצועות כלליים. בנוסף קיימות מנמנות ייחודיות כמו הנדסת תוכנה, פיזיקה וניהול מערכת.

ערב המשך הלימוד

שיעורי בקיאות: לאחר לימודי התיכון חוזרים לשיעורי בקיאות בגמרא.
ארוחת ערב: בחדר האוכל.
סדר בקיאות: סדר ערב מסודר בלימוד הגמרא, שמסתיים בתפילת ערבית.

לילה חיזוק, פנאי ומנוחה

"כולל" רשות: אחרי ערבית מתקיים כולל לימוד נוסף, לזכר של בחור הישיבה אלי חן ז"ל. נמשך כ-40 דקות.
הפסקת ערב: בזמן הזה הבחורים נהנים ממבחר אפשרויות פנאי: מגרשי כדורגל וכדורסל, חדר מוזיקה, שולחנות פינג'פונג, חדר כושר מקצועי בליווי מאמן, ועוד. זה הזמן לשחרר אנרגיה, להתחזק פיזית ונפשית, ולהיטען מחדש.
שעת כיבוי אורות: בסיום היום הבחורים חוזרים לפנימיות ומחליפים כח לקראת יום דגוש נוסף.

בוקר של התחלה מחודשת

07:00 תפילת שחרית: מיד לאחר מכן נאמר דבר תורה קצר מפי אחד הרמ"ם שליט"א, כדי להתחיל את היום עם חיזוק ועניין בלימוד.
ארוחת בוקר: אחרי התפילה הבחורים צועדים לחדר האוכל. הארוחה מנוגת ומשביעה. על השולחנות תמצאו ממרחים שונים, מעדנים ועוד הפתעות, כדי שכל בחור יוכל להתחיל את היום עם אנרגיה טובה.

לימודי קודש עיון והעמקה

שיעורי הלכה: לאחר הארוחה מתקיימים שיעורים בהלכה בכיתות השונות, במשך כ-45 דקות.
סדר עיון: כל בני הישיבה יושבים בבית המדרש, חוזרים על החומר הנלמד ומכינים את עצמם לשיעור העיון. אווירת ה"שטיינען" מורגשת היטב, קולות הלימוד ממלאים את ההיכל.
שיעור עיון מרכזי: לאחר כשעה וחצי של סדר, מתקיים השיעור העיוני המרכזי בכיתות. השיעורים מועברים על-ידי רמ"ם מובחרים, ברמה גבוהה מאוד.

המוגשת ברוב פאר ובטוב טעם כמסורת נהורא, נושא דברים אחד הרמ"ם בישיבה, ואחד התלמידים המתכבד לומר דבר תורה לפני כל חבריו בני הישיבה.
אחרי הישיבה
בוגרי נהורא מתקבלים לשיבות הגדולות המובחרות: איתרי, דרך אמונה, וולפסון אופקים, חברון ועוד. בהמשך הדרך הם פוסעים במסלולים של הצלחה, חלקם נהיים רבנים, דיינים ואברכים. אחרים הולכים למשפט, רפואה, הייטק או פיננסים. כולם לוקחים איתם את השילוב שהישיבה חיה - תורה עם דרך ארץ.

הבחורים בליל שישי, וכפי המנהג מקיימים 'משמרה'.
שבת קודש
שבת ישיבה נערכת בנהורא אחת לחודש, לעיתים קרובות בליווי רב או איש חינוך ידוע. שיחה מיוחדת נמסרת בליל שבת לאחר הסעודה, ולאחריה מתקיים סימפוזיון בו מוזמנים התלמידים לשאול שאלות ככל העולה על דעתם. שכן כלל גדול שנו בנהורא: כל המרבה לשאול ולברר בסוגיות האמונה ועבודת ה' - הרי זה משובח. תפילות השבת נערכות בבית המדרש, ובני שיעור ד' מובילים את התפילות וקריאת התורה. בכל סעודה

ומה עם לימודי חול?
משלבים גם בנרות מלאה, כולל מקצועות כמו מתמטיקה, אנגלית, מחשבים ופיזיקה. יש 100% זכאות לבגרות, וכן זכאות לבגרות טכנולוגית. כל המורים בעלי תואר MA ומעלה.
לא רק לימודים
יש גם צד חווייתי: חדר כושר חוגי העשרה, מסע לפולין שמסלטל ומשאיר חותם, שבתות ישיבה מרוממות, וכמובן - זיץ ליל שישי עם שירים, ריקודים ודיבורים שמחממים את הלב. שיחותיו הבלתי נשכחות של ראש הישיבה שליט"א משתלבות בסיומים הרבים שיעוריים

ילד של אבא

הרב יואב בן חיים

חינוך קשה שפה

שאגותיה של הילביאה הרעידו את היעה היא נעמדה בכעס וצרחתה על הגור הקטן שיגמור את האוכל, וכבר מאוחה צריך לישון! הגור הקטן לא נשאר חייב ושואג מולה: "אני לא רוצה את האימפלה הזאת. אכלנו אימפלה גם אתמול, והבשר שלה בכלל לא טעים!" בכי נוסף לשאגותיו: "הבטחת לנו זברה!..."

נשמע מנוחך? אצלנו, בני האדם, התופעה טבעית ונורמלית לא תראו חתול ממורמר שאינו מדבר עם אבא שלו שבוע או ג'ירף מתבגר שמבטיח לאימא: "עוד רגע קם..." (מי שראה - שיפסיק עם הסרטים המצוריים). אצל החיות הכול פשוט, הרמוני, טבעי, אצלנו - לא!

למה?
פגשתי פעם פועל סיני במעלית. מעבר לחיך הכובש, נטול השיניים והלבבי מדי שהוא העניק לי, שאלתי אותו לאיזה קומה הוא עולה. לא היה לו מושג מה אני רוצה ממנו. לאחר נפנופי ידיים ופנטומימה ברמת על הצלחנו לתקשר כמה שניות. זה היה די נחמד

ואפילו מצחיק, הזכיר לי את דור הפלגה, כשאלוקים בלבד את שפתם - מה שהוביל לפילוג והתמוטטות.

שאלתם את עצמכם פעם מה נורא כל כך בבלבול השפה? נכון, זה לא נעים, קשה יותר להתנהל כך, אבל להגיע לפילוג שמוביל להתמוטטות וקריסה? למה אני והסיני יכולנו לתקשר ואפילו הנינו - ואילו להם נגרמו סכסוכים וקטטות?

כי כשאנחנו מצפים שבן משפחה או חבר יבין אותנו ואנחנו לא מובנים - זה מתסכל, פוגע ומרחיק - הרי יש לנו אותה שפה. לעומת זאת, כשאין ציפייה - כמו מול תייר זר - קל לנו יותר לצחוק ולהכיל.

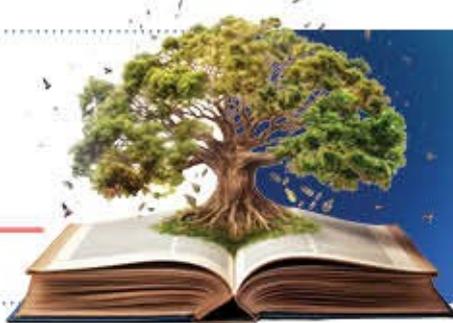
אין חולק שדור האינסטנט, הדור הצעיר שלנו, עובר שינויים מטורפים יום-יום. הכול משתנה במהירות - טרנדים מתחלפים, אופנות, יוזמות, פלטפורמות כאלה ואחרות - הכול מהיר ומתחלף כל כך, ומה שהיה עד לפני שנייה היחם ביותר הנעשה בן רגע מיושן ועתיק. נוצר מצב שבו אני ואבי יכולים לדבר יחד - ולגמרי לא להבין זה את זה. מה שנשמע לי מוזר ומיושן נשמע לאבא שלי קלסי ומכובד. לך תנסה להסביר להורים מהדור הקודם מה אתה מתכוון כשאתה אומר: "זה מגניב למות" או: "יפה רצח", אבל זו השפה...

ככל שמתרחקים בשנים נוצרים פערים ותרבויות עד שגדמה לנו שהתבלבלה שפתנו.

אצל בעלי החיים דבר לא השתנה וגם לא ישתנה. הם מבינים אחד את השני ומשדרים באותו ראש ובאותה שפה, אבל אצלנו, ככל שמתרחקים בשנים נוצרים פערים ותרבויות עד שגדמה לנו שהתבלבלה המתסכל והמכעים.

אז שנייה לפני שכועסים - בואו ננסה להבין ולהפנים שלפעמים אני והוריי הם כמו תיירים שמנסים להבין זה את זה. ולא לא בכונה, לא מרוע - פשוט כי השפה כבר אינה אותה שפה. מי בעניין להתאמץ ולתקשר בשפה המשתלמת בעולם? חכו לטורי ההמשך שלנו.

חוקרים מנהגים

הרב יהודה בצרי

סליחות קומפקטיות מול סליחות מורחבות

'סטייט אויף צו סליחות' או 'אדון הסליחות'? מהם זיכרונות הילדות שלכם מסליחות? אם זיכרונותיכם מורכבים מסליחות אשכנזיות הרי הסתפקתם בשבועיים או מעט יותר בשנה, ואם סליחות ילדותכם הן מזרחיות הרי הזיכרונות נטבעו בכם במשך ארבעים ימים תמימים מדי שנה.

נחלקו השולחן ערוך והרמ"א בזמן אמירת סליחות בני עדות המזרח מתחילים באמירת סליחות מתחילת חודש אלול, כפי שפסק השולחן ערוך, ואילו בני קהילות אשכנז מתחילים לומר סליחות ממוצאי השבת שלפני ראש השנה - אם הוא חל סמוך לשבת הבאה - ובמקרה

שראש השנה חל ביום שני או ביום שלישי מתחילים באמירת סליחות במוצאי השבת של השבוע הקודם, כפי שפסק הרמ"א.

בטעם ההבדל בין המנהגים כתב הגאון מווילנא בביאור הגר"א שהמחלוקת בין השו"ע לרמ"א תבואר על פי דברי הר"ן, שכתב כי הטעם שהאדם נידון דווקא בראש השנה הוא לפי שלדעת רבי אליעזר העולם נברא בכ"ה באלול - וממילא בראש השנה, היום השישי ליצירה, נברא האדם. וכתב הגר"א שמכאן לקוח מנהג בני אשכנז להתחיל באמירת סליחות ביום ראשון שלפני ראש השנה - להתחיל בכ"ה באלול, יום בריאת העולם. אך התאריך כ"ה

באלול אינו קבוע ליום מסוים בשבוע כי אם נע מדי שנה ליום אחר בשבוע. כדי למנוע בלבול קבעו את התחלת אמירת הסליחות למוצאי השבת הקודמת לראש השנה, בלי תלות בתאריך ואילו השו"ע סובר כדעת רבי יהושע, שבניסן נברא העולם, ולפי דעה זו אין בכ"ה באלול יום מיוחד ולכן לא מתחילים באמירת סליחות ביום זה אלא באל באלול. הטעם שמתחילים דווקא אז הוא מכיוון שביום זה עלה משה רבנו למרום ונקבעו ימים אלו לימי רצון, כפי שמובא בפרקי דרבי אליעזר, ולכן נהגו בני ספרד להתחיל באמירת סליחות ביום זה.

הכר את הבוגר

בוגר
טריטיות

שם הבוגר: הרב נועם מנחם משיען
גיל: 28
סטטוס: נשוי
מקום מגורים: סאו פאולו, ברזיל
עיסוק: ראש מלד
בוגר ישיבת: נהורא
ישיבת המשך: חברון

עושה את ההשתדלות שלך, מעכשיו הכול בידיים של השם". הרגע אותי.

מרחב מיוחד בישיבה

מחוץ לישיבה היינו פותחים ריצה בשדות, לפעמים עד שעלבים. הטבע מסביב, השקט והשיחות שבדרך - כל אלו גרמו לריצות להיות הרבה מעבר לספורט. אלו היו רגעים של חופש אמיתי, חברויות שנסארות הרבה אחרי שסיימנו לרוץ.

אוכל אהוב מהישיבה

טשולנט וקוגל השילוב עם הזיץ של ליל ישישי שהתקיים בחשכה ובו שרנו בדבקות היה מנצח.

דקה אחרי הישיבה

היו כמה ישיבות אפשריות. הרב גרינבוים, שהיה אומן בהתאמת מקום לכל בחור, המליץ לי על ישיבת חברון. השב"ש עזר לי להחליט. המעבר לחברון היה חלק, התרגלתי לשהות עם בחורים מסגנות שונים והרחבתי את המנעד. לא הרגשתי שתיכניס נתפס כפחות, ההפך - ב'נהורא' למדתי היטב איך ללמוד, והדרישה העצמית למצוינות הייתה גבוהה. מאידך בוודאי יש הבדלים, כמו מדיניות העישון וחיי הפנימייה השונים. אלו דברים שצריך להסתגל אליהם. אחר כך למדתי גם במיר והמשכתי למבחני סמיכה לרבנות עיה

הווה ממושך

אשתי מברזיל, ולכן אחרי החתונה עברתי לגור בברזיל. אני משמש בתפקיד ראש כולל ב'ית יעקב ספרא' בסאו פאולו ומוסר שיעורי הלכה בקהילה. כל מסלול חיי תרם לתיפקיד שלי עכשיו. נהורא, חברון, מסלול ההסמכה, סדרי לימוד שונים שהייתי שותף בהם, לימוד עם חיילים בזמן המלחמה ועוד. סדר היום שלי מתחיל בשש בבוקר, בתפילה בהנף ובשיעורי הלכה. הכולל אומנם נחשב קטן במושגים של ארץ ישראל, אך בדרום אמריקה לראות אברכים המקדישים את חייהם לתורה ברצינות הוא דבר משמעותי ומרגש.

איפה תהיה בעוד עשר שנים?

בסייעתא דשמיא, רב קהילה או משפיע במקום שמקרב יהודים לעבודת השם.

יש בוגר שכדאי שנכיר?

כתב לנו ואולי נראיין אותו לניליון הבא

hitkabzo.shabbos@gmail.com

ההתחזקות האישית. בזכותו למדתי מהי חברות אמיתית - להיות שם בשביל האחר גם בזמנים הקשים וגם לשמוח יחד ברגעי השמחה. הוא השפיע עליי לא רק בתור חבר אלא גם בתור דמות לחיקוי שמזכירה לי את חשיבות השילוב בין כנות, נתינה ורצינות.

צלילים שייזכרו לנצח

ערבים בפנימייה לצד הפטרה והשירה עם חברים, מנגנים ושרים. וכמובן ההמנון הבלתי פורמלי: "וסייעתא דשמיא ונהורא מעלייא". אין בוגר שלא זוכר את החזרה על ה - "נהורא, ונהורא, ונהורא מעלייא".

איש צוות משמעותי

הרב משה רביץ. אדם מלא השראה ללמוד וללמד, מי שעורר בנו שאיפות. למד בכל רגע נתון. הוא למד בכל רגע פנוי: בהנף החמה בטיולים, אחרי שמחות משפחתיות ולפניהן - תמיד היה שקוע בלימוד. הוא לימד אותנו שאנו מסוגלים ליותר ממה שאנחנו חושבים, ובו זמנית הפך את הלימוד לחוויה מענגת ומלאה חשק. זכורות לי במיוחד התחרויות בגמרא ומבחני הסיכה שערך.

הועפת מהישיבה על

לא הועפתי, וזאת כי איכשהו התרצנתי ותפסתי את עצמי. בתלמוד התורה (אהבת ישראל, רפפורט) הייתי רחוק מהגדרה של תלמיד 'שקט', אבל בישיבה גיליתי את אהבתי ללימוד. שם הבנתי את הערך שבכיוון נכון ואת הכוח שבשינוי.

הרגע שבו בכית

כמו כולם, ימים ראשונים. במעבר בין יום קצר למדי בתלמוד התורה ויחס של בית ליום מלא ואינטנסיבי בישיבה וחיי פנימייה. מהר מאוד היחס האנושי של הצוות והמשמעות בלימוד השכיחו את הקושי של ההתחלה.

שלב שהיית מעדיף לדלג עליו

הלחץ מהבנרויות היה לי קשה מאוד בתחילה. זכורה לי השפעה של חבר גדול שלקח אותי

ל ש י ח ה
ו א מ ר :
אתה"

הוא לימד אותנו שאנו מסוגלים ליותר ממה שאנחנו חושבים ובו זמנית הפך את הלימוד לחוויה מענגת ומלאה חשק.

סיפור לשבת

קצות הגבס

את האופניים של אחיו הקטן ושעט במורד, לעבר היציאה מהשכונה. בחפזו לא השיח בכך שהאופניים היו זרוקים בצורה משונה ומאובקים. כשרצה ללחוץ על המעצור גילה להפתעתו שהוא אינו עובד. באינסטינקט שרכש בילדות ניסה לעצור בעזרת רגליו את האופניים המידרדרים, איבד שליטה על הכלי והתנגש בעמוד חשמל. "למך, שלימזל..." גער בעצמו. בדקות הראשונות עוד הצליח לתפקד ואפילו לנרר את האופניים לצד הדרך, אבל אז פילח כאב עז את זרועו. עובר אורח מיהר להזמין 'הצלה', וכעבור זמן מה נלקח מושי למיון הסמוך, עבר צילומי סרטי ורנטגן, קיבל משככי כאבים ורגלו נובסה.

בימים הראשונים הוא התאושש בביתו, והתרנגל לסטטוס החדש. וכשחזר לישיבה גילה שאפילו להתרכז בשיעורים קשה לו. הרגל שלו מנעה ממנו תנוחת ישיבה נוחה, הוא לא יכול היה לצאת להליכות, ופרויקט החברותות שלו נזנח.

בבית, היו לו הרבה רגעי שקט, וקל וחומר שאיש לא הטריד אותו בבקשות, עקב מצבו. הוא ראה את החברים שלו ממשיכים הלאה. מישהו עדכן את טבלת החברותות, אחר מילא את מקום הכוסות. גם בלעדיו הסתדרו הדברים. וזה כאב.

לא כמו הכאב ברגל אלא כאב שקוף, איטי, של מי שתלה את תחושת המשמעות שלו בעשייה ופתאום נאלץ פשוט להיות. אחרי שבוע, ניגש אליו שאול, אותו חבר שקט מהפינה.

"מושי, תגיד, אתה יכול לעזור לי להבין 'קצות החושן' פה? אני תקוע כבר יומיים..." מושי הרים את מבטו. "כן, ברוח תביא תיספר". וכך הם ישבו - מושי עם הגבס, שאול עם הפנקס - ולמדו. בלי הספק ברוח בלי תחושת דחיפות, אבל מילה ועוד מילה, שורה ועוד שורה, ואור רק לא של הצלחה אלא של חיבוב התחיל לבצבץ. בערב, כששכב על המיטה בבית, מגרד את קצה התחבושת באי נוחות, הוא הררה: 'אולי הפעלתנות היא לא מה שעושה אותי בעל ערך.

אולי דווקא המקום שבו אני לא יכול לעשות כלום מגלה לי מה כן נשאר בי תמיד - לב פתוח, אכפתיות, הקשבה. צעדים קטנים'. הוא עצם עיניים. 'אחד המרבה ואחד הממעיט, ובלבד שיוכון את ליבו לשמיים', חשב. ומשהו בתוכו נרגע לרגע קטן.

לי לתהות מה הלאה ואיך אני יכול לסייע להם...". "אני מבינה מה אתה אומר כאילו הכול בסדר, הכול סבבה, אבל איך אתה ממצה את היכולות שלך?". "כן, ממש ככה", התלהט מושי. "אני רוצה לעזור לכולם. שלא יישאר אף אחד בלי חברותא, לעזור לאבא ולימימה עם ההכנות לחתונה, אבל זה כאילו כולם מצפים ממני פשוט לשבת ולעשות מה שאני עושה...". "אני אדבר על זה עם אבא, אורקיי? יש לך לב טוב, מושי, ואתה באמת בסדר אל תשכח את זה". הוא לא שכח. השיחה הקצרה הזאת הניעה בו משהו גדול. כשהוא חזר לישיבה למחרת בבוקר ראשית כול הוא לקח דף גדול, יצר טבלת חברותות ותלה אותה

מושי חש בתחושת לאות קלה שהתנבחה לתוכו. הוא לא ידע מה המקור שלה והחליט לצאת להליכה קצרה. הוא ענד אוזניות ויצא למסלול שלו, מסביב לאתר הבנייה הנצחי וצפונה משם. בדרך הוא פגש את שאול, ידיד לספסל הלימודים. בחור שקט ולא בולט במיוחד. "אה, שאול, מה קורה ככה?". "בסדר, אתה עושה הליכה? אפשר להצטרף אליך?". "בטח, בשמחה", השיב מושי והחזיר את האוזניות לתושבתו. "אתה יודע", אמר מושי לידידו, "אני מרגיש בתקופה האחרונה כמו חלישות הדעת, לא בטוח למה ומה. הכול כרגיל ברוך השם, אין לי על מה להתלונן, ובכל זאת בין הסדרים ואחרי הלימודים אני לא מצליח להימנע משהרגשה שמהוה חסר". שאול מיקר בכתפו.

"אולי תעשה קצת כושר?". "אני משתדל לצאת להליכות מדי פעם, זה חשוב, אבל זה לא עוזר לי בהרגשה הזאת... מה איתך, אתה לא רוצה לעשות יותר? להצטיין באיזה תחום?". שאול היה תלמיד שלפעמים התקשה בתחום זה או אחר, והשאלות של מושי לא ממש באו לו בטוב. לכן הוא ניתב את השיחה לדגמים של מכונות שעברו לידם.

"תראה, הנה חשמלית סינית, והנה טסלה חדשה...". לאחר זמן מה המסלול הסתיים, והם נפרדו לשלום. מושי חזר לביתו ונתקל באביו, שהיה רכון על שולחן העבודה הקטן. אחרון של מושי התארסה לפני חודשיים, ותיבת הטפסים התמלאה בשלל ניירות, הזמנות משמחות ודפי ממו כתומים. הוא לא היה בטוח שזה הזמן הנכון לשאול את אביו שאלות בלתי קריטיות ופנה למטבח, להרוות את צמאונו. אימו הייתה עסוקה בהתפחת בצק ללחמניות ובארגון מחדש של המדף הסורר שקרס.

"תגיד, אימא, אפשר לשאול אותך משהו?" "כן בטח, רגע... הטיימר מצפצף", היא פנתה ללוזש את הבצק בשנית והזמינה אותו ליצור לחמניה קטנה בעצמו. "אהה... רציני לשאול... לאחרונה אני מרגיש שלמרות, למרות שהכול כרגיל, יש לי חברותות טובות סך הכול, ציונים טובים, ועדיין אני לא לגמרי...". אימו נפתה אליו וחייכה. "אם תיתן לי שקל על כל פעם שהייתי מצוברחת הייתי מיליונרית. ועכשיו ברצינות, מה בדיוק אתה מרגיש?" "כאילו, שאני יכול יותר יש לי למשל כל מיני חברים שהמצב שלהם מעורפל יותר לפעמים. ואני לא יודע איך לעזור להם. דווקא זה שהכול אצלי חלק כל כך גורם

אחרי שבוע, ניגש אליו שאול, אותו חבר שקט מהפינה. "מושי, תגיד, אתה יכול לעזור לי להבין 'קצות החושן' פה? החושן פה? "

לתועלת הציבור במקום נגיש. כבר תקופה היה מחסור מסוים בכוסות קרטון בישיבה, ובהפסקת הצוהריים הוא הלך למכולת ורכש שרול כוסות, שיהיה. בשארית ההפסקה הוא עזר לחבר להשלים חומר לימוד. אבל הוא לא עצר שם, תקפה אותו קדחת של עשייה. הוא מילא את כל זמנו הפנוי בעשייה מסוגים שונים. הדפיס סיכומים והפיץ אותם, הקים עמדה קטנה לממכר דפדפות ועטים ועוד היד נטויה. בסוף כל יום שחזר את המעשים וההספקים שלו והרגיש סיפוק של עשייה ונתינה מתיישב בלבו. בערב, במקום לצאת להליכה, הוא לקח

התקבצו קיץ

החלון ושר האוֹצֵר

מפרשת השבוע: "תמים תהיה"

מהמרגלים שיש בלשכת שר האוֹצֵר.
שר האוֹצֵר נדהם. מרגלים! אֶצְלוּ בלשכה? אֶבֶל השר השני היה נחוש בדעתו. "יש לי הוכחה! ידוע לנו, לפי דברי המרגל, שיש לך כתם לדה בצורת כוכבו" "אין לי כתם כזה!" קרא שר האוֹצֵר בנצחון. "יש לך!" התעקש השר השני. "אני מוכן להתערב על מאה אלף מטבעות!"

שר האוֹצֵר הרחרר לרגע והסכים. הוא אמנם זכר את הבטחתו למלך אך במקרה הזה היה נראה הכל בטוח. כסף רב מול התערבות שברור לו שינצח בה - וכן גם יסיר את החרפה מבית המלוכה, שמעלילים עליו כי יש בו מרגלים.

הוא הפשיל שרולים, והנוכחים התחילו לבדק ולא מצאו כתם לדה בצורת כוכב פתח את הצוארון, הסיר את החלצה והמכנסים, והכתם לא נמצא.

השר השני הודיע בפנים חמוצות שטעה ואכן אין כתם לדה. בלחיצת יד העברה ליד שר האוֹצֵר חבילת מזמנים עבה, והוא חזר למדינתו שמח ועדכן את המלך שקפת המלוכה התעשרה.

לזעם של המלך הוא לא צפה: "אמרתי לך שלא תתערבו!"

מול פניו הנדהמות הוסיף המלך בעצב: "המלך של המדינה השניה בקש שלא אשלח אותך לחתימה על ההסכם, כי אתה ידוע כטפוש הבטחתי לו שהכל יהיה בסדר אבל המלך השכן התעקש ושלח להודיע לי שהוא אישית ידאג שתעמד מולו בצורה מנוכחת בלי בגדים, מה שביאי בזיון למדינתנו. לא האמנתי שהדבר יתכן, והמלך השני רצה להוכיח את רצינות פונותיו והציע התערבות תמורת עשרה מיליון מטבעות. אם יצליח לגרם לך שתעמד מבזה - אשלם לו אני את הסכום, ואם אני צודק ולא יצליח לבזות אותך - תקבל קפת המדינה שלנו את סכום העתק הזה. חשבתי - איך יצליחו לשכנע אותך להסיר בגדים? רק בהתערבות אבל אתה חשבת שאתה חכם יותר, התערבת וגרמת לנו נזק אדיר."

הצלצול נשמע, הרב'ה קם לבדק אם הפועלים עזבו ופתח את החלון. אויר צח נכנס לפתח, ואני למדתי היטב את השעור שלי.

היתה בגלל רעש או אבק. יש פועלים שעובדים למטה בחמר מסכן, והיה חשוב שהכתה תהיה סגורה. הם תקף מסימים".

ירדתי מהכסא כמו בלון בלי אוויר התבישתי אבל שמחתי על הדרך שאני עושה - לצאת גם אם אני לא מבין. ראיתי בפרוש כמה לפעמים אני באמת לא מבין.

הרב'ה כנראה ראה שאני שפוף קצת, והוא הכריז: "כדי שיהיה לנו נעים למרות החם יש לי ספור מתאים במיוחד מאת הסבא מנובהרדוקו והוא אפילו קשור לפרשת השבוע, שבה כתוב: 'תמים תהיה עם השם אלקיך'."

לספור אנחנו מקשיבים גם אם חם, וכן ספר הרב'ה:

המלך קרא לשר האוֹצֵר שדו וצוה עליו לנסע למדינה הסמוכה ולחתם על הסכם חשוב. אבל: עליו להזהר מאוד מלעשות דבר אחד - אבוי אם יתערב עם מישהו במהלך המסע!

השר נפגע מול הדרישה התמוהה והבטיח שלא יתערב על מאום.

ההסכם נחתם בין המדינות, ולאחריו הזמן השר למשנה מיחד. "לחיים! לחיים!" נשמעו הקריאות מכל עבר ושר המדינה הסמוכה אמר: "אני שמח שההסכם

נחתם
אף שהיו
מכשולים
רבים בדרך
כפי ש
שנודע
לי

שר האוֹצֵר הרחרר לרגע והסכים. הוא אמנם זכר את הבטחתו למלך, אך במקרה הזה היה נראה הכל בטוח. כסף רב מול התערבות שברור לו שינצח בה

שלום, אני יהודה. אני בן שמונה ונר בנתניה. אני תמיד חושב יותר מדי. כשאומרים לי הוראה אני לא ממהר אני מפרק אותה, מנסה להבין למה היא נאמרה ואז לפעמים עושה אחרת. אני חושב שאני חכם יותר מרב הילדים. להם קל לעשות בלי לחשב. זה קרה באחד הימים בכתה. הרב'ה אמר: "ילדים, אני יוצא רגע, שאף אחד לא יפתח את החלון."

ברור שאני מיד שאלתי את עצמי: 'למה?' הרי היה חם ומחניק. המזגן שלנו טרנטה, ומדי פעם פותחים חלון כדי שיכנס אוויר חשבותי: 'הוא בטח לא רוצה שיהיה רעש מבחוץ, כי אנחנו עסוקים בהעתקה מהלוח וצריכים רכוז'. אבל הזמן עבר וסימנו להעתיק. מרב שעמום הרגשתי חזק כמה חם ומחניק, ובינתיים גם נהיה רעש בכתה. חשבותי: 'עכשו לא צריך שקט. אפשר כבר לפתח את החלון!'

קמתי, התקררתי לחלון וכבר החזקתי בידי. ואז אמרתי לעצמי: 'יהודה, תזכר כמה שאומרים לך אתה צריך ללמד לצאת אפילו שאתה מבין טוב יותר מכלם אל תעשה דברים על דעת עצמך! חזרתי למקום.

אבל אחרי שתי דקות כבר לא יכולתי לשבת היה לי חם נורא. בסדרה אמצא דרך חכמה: לא אפתח את החלון הבדול

אלא את החלון הקטן למעלה. ככה יהיה אוויר והרב'ה בכלל לא ישים לב.

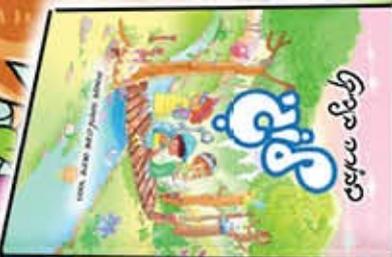
עליתי על הכסא, משכתי את החלון הקטן, אבל הוא היה תקוע.

בדיק אז נכנס הרב'ה. הוא ראה אותי עומד ליד החלון ושאל:

"יהודה, רצית לפתח?"

לא ידעתי מה להגיד. עניתי שכן, כי היה חם, אבל התחרטתי - וזו היתה האמת. התחרטתי ברגע שראיתי את הרב'ה בפתח. ואז הוא חזר ואמר:

"אני יודע שחם. הסבה שבקשתי לא לפתח לא

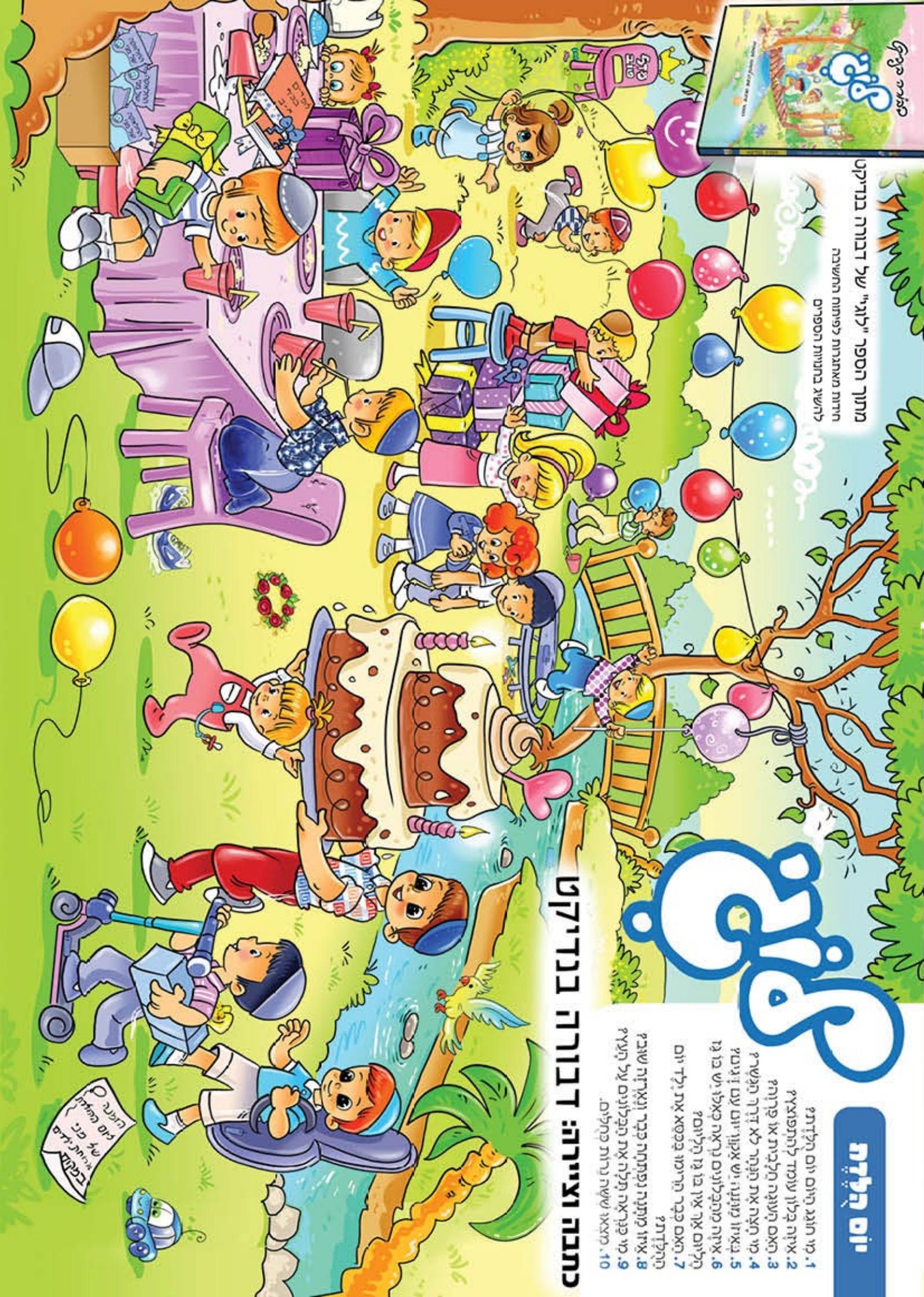
מתוך הספר "לוגי" של דבורה בנדיקט
 חרות מאמגרות לפיתוח החשיבה
 להשגת בתניות הספרים

לוגי

יום הלקיחה

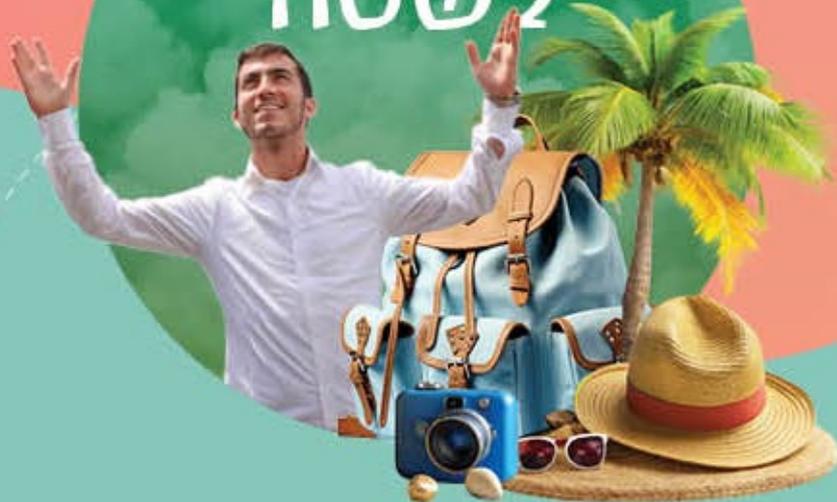
כתבה וציירה: דבורה בנדיקט

1. מי חוגג היום יום הלקיחה?
2. איזה בלון נוסד להתפוצץ?
3. האם העוגה חלבתית או פרוחה?
4. מי חטף את הנחיר לא דורה הנקשרת?
5. גנאיזו מוננו? יש אקוויזום עם זיגמו?
6. איזה מההקלונים נראה כאילו יש בו נז?
7. האם כבר הרימו בפסא את גלד יום ההלקיחה?
8. איזו קומתה נפתחה כבר ונאראזה שובה?
9. מי פנראה תלה את ההקלונים על החץ?
10. מאאז ששנה נרתה בחלים.

הקלונים
 הם כחולות
 ויש להם
 עיניים
 וזנב

יוצאים לשטח

מאיר זלזניק

מיים חיים בלב המדבר

הגעה ברכב פרטי 🚗:

בוזיז: 'מצפור עין שחרית, נופי פרת' נוסעים בכביש 1 לכיוון ים המלח, פונים צפונה בצומת כפר אדומים ליישוב נופי פרת.

הגעה בתחבורה ציבורית 🚌:

קו 215 מירושלים עד תחנת 'דרך החיים נופי פרת'

חזרה מהמסלול 📍:

חוזרים במסלול עד לנקודת ההתחלה - מצפור עין שחרית.

לחלופין ניתן להסדיר מראש את הקפצת הרכב לחניון הצינורות.

גם אפשרות של טיול בחלק מהמסלול וחזרה מהנקודה שהגעתם אליה נחמדה מאוד.

בנוס באזור 🏠:

תצפית מרפסת ים המלח - תצפית מדהימה שלא כדאי לפספס

לסיכום 📝:

מסלול מרתק המשלב הליכה בנחל, בריכות טבעיות ונופי מדבר מרהיבים. חוויה מומלצת למי שאוהב טיולי מים ונוף מדברי. אל תשכחו לשתף בתמונות ובחוויות מהטיול! 📸

טיול מהנה ובטוח! 🏞️👤

שלכם, מאיר

להזמנת צילומים מיוחדים לאירועים, מסעות ועוד (וידאו וסטילס): מאיר זלזניק, צלם אנשים וטבע | 054.894.4060

נקודות חשובות למסלול 📍:

- מומלץ לעשותו בשעות הבוקר המוקדמות, לפני שמזג האוויר מתחמם, או לקראת שעות אחר הצהריים.

- יש להקפיד על הוראות הבטיחות ולא להתקרב לשפת המצוקים.

- יש לקחת כמות מים מספקת לשתיה ולהביא נעליים להליכה במים.

- בדקו את תחזית מזג האוויר - אין לטייל במקרה של חשש לשיטפונות. בהתאם לתנאי המדבר בישראל השיטפונות פתאומיים, עוצמתיים ומסכני חיים.

טיפים שלא כדאי לוותר עליהם ! 📌:

חלק מהמסלול כולל מעבר במים - התכוננו בהתאם.

שימו לב לסימוני השבילים ואל תסטו מהם. הקפידו לא להשאיר פסולת בשטח.

נקודות עניין במסלול 📍:

ברכת הנקיק - בריכה צרה וארוכה בין מצוקים 🏞️

עין שחרית - נביעה קטנה הממוקמת כ-50 מטרים מזרחית לבריכת הנקיק. נראה אתכם מוצאים את זה: מקום מיוחד שבו ניתן לראות מים היוצאים מהסלע בנביעה! 📸

בריכת יונתן הקטן 🏞️:

נוף מדברי מרהיב ועוד המון בריכות לאורך כל המסלול 📸

נחל פרת (ואדי קלט) - מנופי פרת לחניון הצינורות 📍:

יש כמה וכמה אפשרויות למסלול בנחל פרת.

במפה המצורפת סימנתי בחצים את המסלול הקלטי.

מיקום: מזרחית לירושלים 📍:

אורך המסלול: כ-3 ק"מ 📏

משך הטיול: 3-4 שעות ⌚

דרגת קושי: בינונית 🧑🏫

מתאים למשפחות: כן, עם ילדים מעל גיל 8 👨‍👩‍👧

עונה מומלצת: סתיו, חורף, אביב 🌞

סימון שביל: ירוק, כחול 🗺️

שעות פתיחה: פתוח כל היום, אך מומלץ לא להישאר אחרי החשכה 🌙

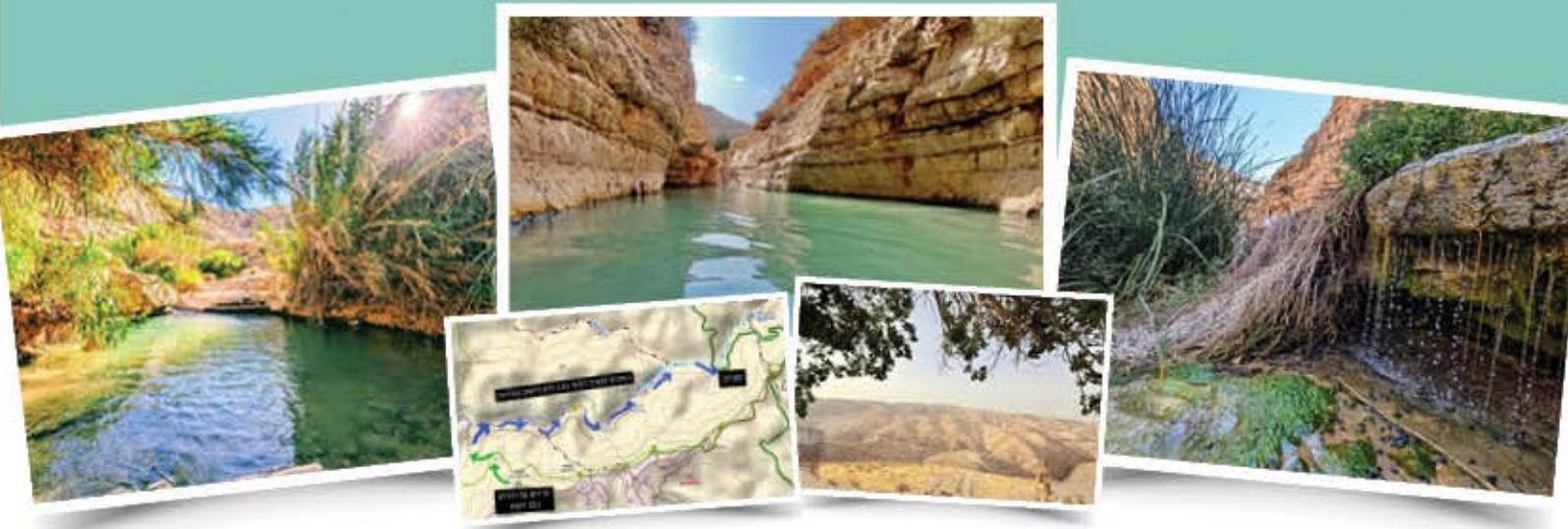
תיאור המסלול 📍:

מתחילים בירידה ממצפור עין שחרית בנופי פרת לכיוון הנחל בעל סימון השביל בצבע ירוק.

הגעתם לנחל? סימון השביל מתחלף לצבע כחול - הצבע המסומן לאורך כל הנחל.

ממשיכים ימינה לבריכת הנקיק - בריכה עמוקה ומרשימה עם מפל.

הולכים בנחל עד לחניון הצינורות, הממוקם לפני עין מבוע.

פלא הבריאה

העולם מדבר איתך, תקשיב

ספרינג'ינה ודוב הקוטב

כשהיית ילד שמעת סיפורן שנחרט בי על שני בחורי ישיבה שנחשפו בפעם הראשונה למכשיר הרדיו. זה היה בתחילת המאה העשרים, והטכנולוגיה הייתה בראשית דרכה. הם נדהמו לשמוע קולות של בני אדם בוקעים מתוך קופסה.

כנראה היה להם קשה לקבל שיש משהו בעולם שהם אינם יודעים, והקושי הזה הביא אותם לפרק את המכשיר ולהביט פנימה כדי למצוא קצה חוט. פתאום צעק אחד מהם: "אה! זה פשוטו תראה, יש פה ספרינג'ינה!" (קפיץ בלועזית)

אני רוצה לדמיין איתכם מה היה קורה לו הייתם אתם ממצאי הרדיו והייתם שומעים אנשים מדברים על ההמצאה שלכם במנגינה של מביני דבר: "זה בסך הכול ספרינג'ינה!"

אני עוצר פה, כי האגרופים שלכם כבר נקמצים בזעם והניחור עולה על השפתיים.

אנחנו חיים בדור שבו הידע על העולם מתרבה מיום ליום ברמה שלא היה לה תקדים. לפנינו נחשף עולם מופלא ומורכב שאינו נתן לאדם שפוי להישאר אדיש מולו - ואז מגיעים אנשים ומנסים להניד: "זה פשוט - בסך הכול אבולוציה!" כאילו הייתה זו טענה המיונית.

בתור יהודי שתפקידו לנלות את השם בעולם ההקטנה הזאת מקוממת אותי. ולכן במדור זה ננסה לנעת בקצה הקרחון של החוכמה האינסופית שיש בבריאה. להתפעל, להתרשם ולהבין עד כמה אנחנו קטנים ואפסיים מול הבורא ולחיות עם האמת הפשוטה והברורה שצועקת

בקול: "מה רבו מעשיך השם, כולם בחכמה עשיתו!"

היום נתמקד באחד היצורים הנפלאים שברא הבורא - דוב הקוטב.

מדובר ביצור מרשים בגודל שלושה מטרים החי אי שם בקוטב הצפוני. הוא חי בבדידות, ומה שמייחד אותו הוא חוש ריח יוצא דופן. זהו חוש הריח החזק ביותר הקיים בממלכת החיות.

לדוב יכולת להריח כלב ים ממרחק של יותר משלושים קילומטרים - פי אלפיים לפחות מבן אדם! אם הטרף של דוב הקוטב יימצא מתחת לקרח בעומק מטר יוכל הדוב להריח אותו ממרחק של קילומטר!

השוואה קצרה ומתבקשת: אנו מריחים ממרחק של חמישה עד עשרה מטרים. אם מקור הריח יהיה מתחת לקרח, גם אם ממש מתחת לרגליו, לא נריח מאומה כל עוד אנחנו בני אדם.

בואו ניקח צעד נוסף פנימה ונעמיק במסע ההתפעלות מפלא הבריאה בדמות דוב קוטב.

דוב הקוטב חי לבדו, וכל מה שמסביבו כולל אלפי קילומטרים של גושי קרח לבנים וזהים ושקט תהומי. אפילו הרוח שותקת, כי אין לה במה להתנגש. בעולם נטול גירוי חושי חוש הריח הוא קריטי והרבה מעבר לכלי למציאת אוכל. הוא מחבר את הדוב לסביבה. הדוב יכול להריח מי עבר במקום לפני כמה ימים

במקום לפני כמה ימים

ולהתמצא במרחב אך ורק דרך הריח. החוש הזה הוא המצפן שלו, זו השפה שבה העולם 'מדבר' אליו.

נוכל להבין איך היה דוב קוטב מרגיש אילו היה לו חוש הריח המפעים - אם נכיר את החדר השקט בעולם שנבנה במינסוטה, ארצות הברית.

החדר סופג כל המסוגלות של אנשים לשהות בו עומדת על דקות בלבד. בשלב מוקדם הם מתחילים לחוות תחושת ניתוק, חרדה ומוזעות מוגברת לנוף שלהם, עד כדי שהם שומעים את פעימות הלב וקול תנועות המפרקים. דבר זה ממחיש היטב איך בלי גירוי חושי הקשר עם הסביבה נשבר.

איזה חסד נפלא עשה הקדוש ברוך הוא שברא את העולם בדיוק הנכון, עם חושים מותאמים לסביבה ולא יותר מדי. כן כן, רק נסו לדמיין מה היינו מרגישים לו היה לנו את חוש הריח של דוב הקוטב.

אפשר להתבונן שוב ושוב בדיוק המופלא שבו נתן השם נתן לכל אחד בדיוק מה שהוא צריך כדי להצליח, לא פחות ולא יותר.

מה אמרת? ספרינג'ינה? אפילו דוב הקוטב צוחק כשהוא שומע את זה.

להזמנת התכנית "פלא הבריאה" 058.324.9548

לדוב יכולת להריח כלב ים ממרחק של יותר משלושים קילומטרים - פי אלפיים לפחות מבן אדם!

על גוף בריא ונפש בריאה

מה זה כושר?

כושר אינו רק שרירים. כושר פירושו הכנה, להכשיר את הגוף למשימה.

יש החושבים שחדר כושר הוא דבר בלתי מתאים, אפילו בלתי כשה אבל האמת היא ההפך: חדר כושר נועד להכין את הגוף, לשמור עליו בתור כלי. שאלה אחת קובעת הכול: לאיזו משימה אני מכין את עצמי?

הגוף שלנו לא ניתן לנו סתם. הוא הכלי של האדם. הנשמה והשכל אינם יכולים לפעול בעולם הזה בלי גוף חזק ובריא. הזנחת הגוף והרקבתו דומים ממש לבזבז של הכלים שנתן לנו הקדוש ברוך הוא בשביל לקיים מצוות התורה אומרת: "ונשמרתם מאד לנפשותיכם". בלי פעילות שרירים אין זרימת דם תקינה, אין בריאות, וגם הנפש נפגעת. להזניח את הגוף פירושו עבירה ממש.

עכשין, למה דווקא חדר כושר? למה לא שחייה, כדורגל או כל עבודה פיזית אחרת?

כי בחדר כושר המטרה היא לבנות. כל שריק, כל החיצונית המטרה היא לבנות.

חלק בגוף, נבנה בשיטה, בחוקים ברורים. מכירים את המושג 'בודי בילדינג'? כן, זו בנייה. והיא אינה מסובכת פחות מבניית בניין, ואולי אפילו יותר.

ופה נמצא הסוד הגדול:

בכושר אי אפשר לזוז, גם לא להתקדם מעט, בלי שלושה דברים:

1. קביעת מטרה.
2. הבנה איך להגיע למטרה. אי אפשר להאשים איש אם אנחנו לא הבנו עד הסוף את הדרך הנכונה לנו. זו אחריותנו בלבד.
3. עבודה קשה - גם כשאין כוח. מדובר בעבודה פיזית קשה מאוד שיש שיקראו לה 'עבודת פרך' ושלל כיוונים נוספים. המושג לעבוד גם אחרי שנדמה שאי אפשר עוד - רווח אצלנו.

ברגע שבחור לומד את שלושת הכללים האלה בגוף הוא לוקח אותם גם לחיים: ללימוד, למשפחה, לכל תחום, ובעזרת השם רואה התקדמות בתחומים בחייו.

מתבקש לסיים בציטוט דברי הרמב"ם:

"כל זמן שאדם מתעמל... אין חולי בא עליו, וכוחו מתחזק, וכל מי שיושב ואינו מתעמל... כל ימיו יהיו מכאובים, וכוחו תשט".

וכמה מילים עליי:

אני בן 57. נולדתי במוסקבה, עליתי לארץ ב'96 ושירתי בצה"ל בהנדסה קרבית. אני נשוי ואב לחמישה ילדים. אני מתאמן מעל ארבעים שנה, ועשרים שנה מתוכן עוסק בשיקום. בירושלים הקמתי את מועדון 'שבט ברזל' ופיתחתי שיטת שיקום הנקראת 'תפקודית'. את כל מה שאני כותב כאן אני חי יום-יום. אשמח להעמיק איתכם בגיליונות הבאים בחוקי הכושר קדימה! התחלנו.

הנשמה והשכל אינם יכולים לפעול בעולם הזה בלי גוף חזק ובריא. הזנחת הגוף והרקבתו דומים ממש לבזבז של הכלים שנתן לנו הקדוש ברוך הוא בשביל לקיים מצוות.

יעקב חמו בדיחה

עצמו - והיא מבוססת על רעיון משעשע שמביא שמחה לצופים. אנב, ילדים מתחילים לספר בדיחות כבר מגיל קטן - כל אחד לפי רמתו.

לעומת זאת, פאנץ' הוא עוקץ או בשפת העם 'פואנטה'. מדובר בסיפור פשוט שיכול לקרות לכל אחד ולכאורה נראה רגיל לחלוטין, אך בסופו מגיעה שורת מחץ שמפילה את הקהל מהכיסא. הפאנץ' נכתב בדרך כלל בידי המספר עצמו, בהסתכלות מזויקת על משפט אחד שייקח 'עוקץ' לסיפור הרגיל.

חכ, אל תצחקו עדיין, ההמשך במיליון הבא.

להזמנת אירועים: 052-3559988
לספרים - חיים גרין: 054-8481926

אישה אומרת לבעלה האברך: "למה לא מיינת את הנרביים?"

תגובתו: "זה נשאר בצריך מיון".

צריך מיון או צריך עיון, בואו לעיין איתי בסוגיית 'איך נוצרת בדיחה', שזה, אנב, הדבר ההורס בדיחות יותר מכול, ראו הוזהרתם.

השאלה ששומרת בעקביות על מקום נבוא במצעד השאלות המופנות אלי" בתור סטנדאפיסט היא: "איך נוצרת בדיחה?" או בשפה המקצועית יותר: "איך נוצר 'פאנץ'?"

קודם כול, חשוב להבדיל בין בדיחה לפאנץ'.

בדיחה היא סיפור מצחיק, בדרך כלל סיפור שלא קרה באמת אלא פרי דמיון של היוצר למשל: "אתיפ, ערבי ורוסי עולים על מטוס...". ברור שאירוע כזה לא קרה מעולם, והדז'ינ' ביניהם נם הוא פרי דמיון. בדיחה נוצרת בדרך כלל בידי מישהו אחר - לא תמיד המספר

טוקר אש

מוזיקה חסידית
מנחם טוקר

תם עידן

מיותר אנשים מרגישים שחבל על הכסף, ואט אט אנחנו מתרגלים לסגנון קצבי הרבה יותר באולמות החתונות.

כן, אנחנו עוברים שינוי, וכמו שינויים רבים אצלנו הוא מושפע ממה שקורה בעולם. המוזיקה החסידית תמיד הייתה איטית בעניין אימוץ מגמות שיש בעולם. הן מינעו, אנחנו מעכלים, עושים התאמות ואז מרגישים את השינוי אצלנו. גם בתקופה האחרונה יש שינוי מוזיקלי בעולם, והוא שמשפיע עלינו בשלב מאוחר יותר.

אני בעד השינוי, הוא חלק מהדינמיקה שתמיד הייתה במוזיקה: החל מבן ציון שינקה, שהתחיל את המוזיקה החסידית, ואחריו מרדכי בן דוד ואברהם פריד ומקהלות ילדים של ה'פרחי' למיניהם. כעת אנו חווים שינוי חדש ודרמטי.

וכל זאת לפני שדיברנו על עידן הבינה המלאכותית. כבר היום בעלי אולפנים עוברים שינוי. הזמרים טרם מרגישים כי לקולות אנחנו עדיין זקוקים כפי שהם, וגם על הטקסט ההשפעה עדיין מינורית, אך הרבנית בינה תגיע לכולם במלוא הדרה, וצריכים להיות מוכנים לבואה. מאחל הצלחה לכולנו בייצור וצריכה של מוזיקה איכותית בעידן חדש.

לוקים בה גורמת לנו לצרוך פאסט פוד מוזיקלי. מי מאזין לאלבומים? אנחנו רגילים לסינגלים, שיר מהיר, קליפ מהיר, דברים בעלי חיי מדף קצרים ואנרגיות של כאן ועכשיו.

אני חושב שהייצוג הטוב לנקודה הזאת הוא מרדכי שפירא. אם היה שר לפני חמש עשרה שנים הוא היה מייצר לנו להיטים בסגנון 'רחם', אבל היום הפופ המקורי שיוצר שפירא, זה שצעד במסלול הקלטי של 'פרחי מיאמי' והלאה - שונה מאוד מהאלבומים שאולי היה מפיץ לפני שני עשורים. לאחרונה אין שיר אחד שהוא עמיד דיו כדי להיות שיר חתונות או להיט יציב.

אציין כי עדיין יש יוצרים שכבודם במקומם מונח והם פורחים: הרב צייטל, שלא נס לחוץ והוא ממשיך בסגנונו הנדיב דוד בן ארזה, חזקי סופר שמעון קליין, פיני איינהורן. באמריקה יש רבים כאלו, וגם בארץ אנחנו מרגישים עדנה קלה.

אך הסיבות לדעיכה עדיין כבדות משקל. אני עובר לגורם האחרון שאמנה כעת: מהפך באולם החתונות. בעיקר באמריקה אך גם בארץ עוברים מהרכב קלטי לקלדינים בסגנון דיג'יי, והסגנון החסידי של תזמורת פילהרמונית רצינית נעשה

בשורות הבאות אני עומד להישמע כמו נביא זעם, אבל מדובר בתופעה שכבר קורה, רק לא כולם חשופים אליה. אנחנו נמצאים בשלבים של נסיסת המוזיקה החסידית כפי שאנו מכירים אותה היום.

למה זה קורה?

נתחיל בסיבה המשמעותית של המוזיקה היהודית יצירות אישיות, רגשיות, שהסמן הבולט להתחלה שלהן היה כמובן ישי ריבו. אומנם זה שנים רבות היו יצירות מקוריות של מילים באידיש ופה ושם בעברית, אך לא בוסס כזה של כתיבה רגשית פיוטית. הדור שלנו כמה לרגש, ואחרי ישי ריבו שהתחיל המשיכו דוד בן ארזה, משה פלד, עקיבא, אברומי וינברג ובעצם כמעט כל זמר שר היום יצירות מקוריות - מה שאני מכנה 'מוזיקה יהודית'.

אפשר לומר שלמרבה הצער תם עידן של מילים מהסידור ומהתניך, ואם עד היום צאצאיו של דוד המלך היו עשויים להיות מיליונרים מתמלונים באקו"ם - הרי שזה נגמא אנחנו מחפשים יצירה וחיבור אישי.

הסיפור השני שגורם למוזיקה החסידית לדעוך עד מוות הוא המולטימדיה. אפליקציות שונות וערוצי רדיו גורמים לסגנון הצריכה שלנו להיות מהיר ומיידי. הפרעת הקשב האונברסלית שכולנו